

Brev

1.3.2021

VN/5229/2021

BEGRÄNSNINGÅTGÄRDER FÖR ATT HINDRA SPRIDNING AV NYA VIRUSVARIANTER OCH AV EPIDEMIN – ÖVERGÅNG TILL NIVÅ TVÅ
Bakgrund

Social- och hälsovårdsministeriet har i enlighet med vad som förordas i statsrådets principbeslut av den 26 januari 2021 gjort en komplettering av handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin. Målet med de åtgärdshelheter som presenteras i denna komplettering av handlingsplanen är att motverka att epidemin accelererar på nytt och att smittsammare virusvarianter sprider sig. De föreslagna åtgärderna ska ge tilläggstid för att genomföra vaccinationerna samtidigt som årstidsväxlingarna medverkar till att bromsa epidemins framfart. Åtgärderna ska genomföras i de situationer som beskrivs i planen i enlighet med tillämplig lagstiftning.

Åtgärdshelheterna är indelade i tre nivåer:

1. nuvarande restriktionsnivå upprätthålls och alla åtgärder som finns att tillgå för samhällsspridningsfasen införs i områden med samhällsspridning.
2. social- och hälsovårdsministeriet styr ett tidsbegränsat och fullskaligt införande av åtgärder för samhällsspridningsfasen.
3. undantagstillstånd utlyses och begränsningar av den fria rörligheten införs.

Hittills har åtgärderna för bekämpning av covid-19-epidemin genomförts på nivå ett.

Statsrådet har den 25 februari 2021 utifrån utlåtande av Institutet för hälsa och välfärd fattat ett principbeslut ([länk](#)) enligt vilket det finns grunder för övergång till åtgärdshelheten enligt nivå två (nivå 2).

Om epidemin hotar att accelerera eller om en virusvariant hotar att sprida sig kan social- och hälsovårdsministeriet utifrån ett utlåtande från Institutet för hälsa och välfärd styra alla områden till att på åtgärdsnivå två (nivå 2) ta i bruk rekommendationer och åtgärder för samhällsspridningsfasen, oberoende av vilka de epidemiologiska nyckeltalen är i de enskilda områdena. Rekommendationer som anknyter till tilläggsåtgärder kan tillämpas antingen nationellt eller i särskilt angivna områden.

Åtgärderna på åtgärdsnivå två (Nivå 2) syftar till att snabbt och kraftfullt försöka stoppa spridningen av virusvarianten bland befolkningen i hela landet. Tillgängliga forskningsrön och erfarenheter visar att virusvarianten sprids mycket snabbt och delvis oförutsägbart via olika sociala kontakter. I synnerhet i sådan verksamhet och växelverkan mellan människor där man skapar förutsättningar för droppsmitta, är smittrisen förhöjd. Åtgärdshelheterna strävar efter att på förhand minimera möjligheterna till att dessa kontakter uppstår i så stor utsträckning som den nuvarande lagstiftningen och den tillgängliga informationen möjliggör.

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
Social- och hälsovårdsministeriet				
PB 33 00023 Statsrådet	Sjötullsgatan 8 Helsingfors	0295 16001 +358 295 16001	02951 63415 +358 2951 63415	kirjaamo@stm.fi stm.fi

Social- och hälsovårdsministeriet styr genom detta brev alla de områden som enligt Institutet för hälsa och välfärd och ministeriets bedömning uppfyller kriterierna för eller med tanke på behov av åtgärder annars kan anses befinna sig i samhällsspridningsfasen att införa de åtgärder för samhällsspridningsfasen (inkl. de nya befogenheterna enligt lagen om smittsamma sjukdomar) och de tilläggsåtgärder som anges i handlingsplanen och den kompletterande handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin. I fråga om de befogenheter som hör till Transport- och kommunikationsverkets uppgiftsområde svarar kommunikationsministeriet för styrningen. Dessutom rekommenderas det att dessa åtgärder införs även i alla områden som befinner sig i accelerationsfasen.

Områden där övergång till nivå två är aktuellt

Enligt den bedömning som Institutet för hälsa och välfärd och ministeriet gjort den 24 februari 2021 är övergång till åtgärder enligt nivå 2 är aktuellt inom följande områden:

Områden som uppfyller kriterierna för samhällsspridningsfasen eller som med tanke på behovet av åtgärder kan anses befinna sig i denna fas (7):

- Helsingfors och Nyland
- Egentliga Finland
- Satakunta
- Egentliga Tavastland
- Vasa
- Åland
- Lappland (särskilda grunder)

Områden i accelerationsfasen (9):

- Södra Karelen
- Kymmenedalen
- Päijänne-Tavastland
- Birkaland
- Mellersta Finland
- Södra Österbotten
- Östra Savolax
- Norra Österbotten
- Länsi-Pohja

Ministeriets styråtgärder för områden i samhällsspridningsfasen eller i ett läge som kan jämföras med den

Den allmänna planeringen, styrningen och tillsynen av bekämpningen av smittsamma sjukdomar hör till social- och hälsovårdsministeriets uppgifter. Ministeriet svarar för den rikstäckande beredskapen för störningar inom hälso- och sjukvården eller för hot om sådana, och för ledarskapet i dessa situationer.

Enligt lagen om smittsamma sjukdomar ska myndigheterna, inklusive ministeriet, vidta omedelbara åtgärder efter att ha fått vetskap om förekomsten av eller risken för en smittsam sjukdom som kräver bekämpningsåtgärder.

Social- och hälsovårdsministeriet anser att det med stöd av ministeriets ovan nämnda uppgift är nödvändigt att **styra** de områden som bedömts vara i samhällsspridningsfasen eller i ett läge som kan jämföras med den att **omedelbart** att införa följande åtgärder som rekommenderas i samhällsspridningsfasen enligt del 3 och bilaga 3 till handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin ([länk](#)), som uppdaterats den 25 februari 2021:

Rekommendation om omfattande distansarbete samt användning av munskydd som riktas till befolkningen och till arbetsgivarna (ansvariga: SHM, FM, THL, kommunerna)

Rekommendationer till befolkningen samt praxis för att effektivisera skyddet av riskgrupper (ansvariga: kommunerna)

Självständiga beslut om omfattande distansundervisning vid högskolorna och på andra stadiet (ansvarig: utbildningsanordnaren, huvudmannen för en läroanstalt eller högskolan)

Rekommendationer och självständiga beslut om avbrytande av användningen av offentliga utrymmen med hög spridningsrisk (ansvariga: kommunerna)

Beslut (58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar) om uppställande av villkor för användningen av utrymmen avsedda för kunder och deltagare, när de förutsättningar som avses i bestämmelsen uppfylls (ansvariga: regionförvaltningsverket/kommunen inom sitt område)

Rekommendationer till befolkningen och verksamhetsutövarna om avbrytande av hobbyverksamhet i grupp för vuxna och av deltagande i sådan verksamhet (ansvariga: kommunerna)

Beslut (58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar) om temporär stängning av utrymmen med hög spridningsrisk när de förutsättningar som avses i bestämmelsen uppfylls och, till den del som gäller hobbyverksamhet i grupp, i fråga om den vuxna befolkningen (ansvariga: regionförvaltningsverket/kommunen inom sitt område)

Beslut (58 f § i lagen om smittsamma sjukdomar) om eventuell temporär begränsning av antalet passagerare i persontrafik (ansvarig: Transport- och kommunikationsverket)

Ministeriet anser dessutom att det är nödvändigt att **styra** dessa områden att **omedelbart** införa följande tilläggsåtgärder på nivå 2, på det sätt som anges i kompletteringen till handlingsplanen av den 26 januari 2021 samt i del 3 och bilaga 4 till ministeriets handlingsplan för genomförande av hybridstrategin ([länk](#)), som uppdaterats den 25 februari 2021:

- i. Beslut (58 § i lagen om smittsamma sjukdomar) om förbud mot offentliga tillställningar för fler än sex (6) personer (ansvariga: regionförvaltningsverket/kommunen inom sitt område)
- ii. Rekommendationer till befolkningen om undvikande av privata tillställningar med fler än sex (6) personer (ansvariga: kommunerna)
- iii. Anvisningar för effektivare uppföljning av verkställigheten av karantän och isolering (ansvariga: kommunerna och sjukvårdsdistrikten).

Ministeriet anser också att det är nödvändigt att **styra** dessa områden att **den 8 mars 2021** införa följande tilläggsåtgärder på nivå 2, på det sätt som anges i kompletteringen till handlingsplanen av den 26 januari 2021 samt i del 3 och bilaga 4 till ministeriets handlingsplan för genomförande av hybridstrategin ([länk](#)), som uppdaterats den 25 februari 2021:

- iv. Rekommendationer till befolkningen och verksamhetsutövarna om avbrytande av hobbyverksamhet i grupp och av deltagande i sådan verksamhet för barn födda 2007 eller före det i sådana fall där det inte är

möjligt att följa fastställda principer för trygg hobbyverksamhet (ansvariga: kommunerna)

- v. Beslut (58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar) om temporär stängning av utrymmen med hög spridningsrisk för hobbyverksamhet i grupp för barn födda 2007 eller före det när de förutsättningar som avses i bestämmelsen uppfylls, om man inte i utrymmena kan följa fastställda principer för trygg hobbyverksamhet (ansvariga: regionförvaltningsverket/kommunen inom sitt område)
- vi. **Som yttersta åtgärd:** Beslut (58 § i lagen om smittsamma sjukdomar och 20 a § i lagen om grundläggande utbildning) om temporär övergång till distansundervisning i klasserna 7–9 i grundskolan (ansvariga: regionförvaltningsverket/kommunen inom sitt område i fråga om användningen av läroanstaltslokaler, utbildningsanordnaren i fråga om övergång till exceptionella undervisningsarrangemang om förutsättningarna för exceptionella undervisningsarrangemang uppfylls)

Ministeriets styrning är inte juridiskt bindande. Ministeriet uppmanar områdena att beakta att de villkor för tillämpning som särskilt anges i lagen alltid ska iakttas.

Rekommendationerna och besluten gäller inte professionell idrott, med vilken avses idrott som baserar sig på ett serielicensavtal eller ett idrottaravtal med Olympiska kommittén samt A-landslagsverksamhet som utövas utan närvarande publik. I praktiken innebär detta att professionell idrott avgränsas till toppidrott, vilket omfattar de två högsta serienivåerna i bollsporter, A-landslagsverksamhet samt idrottare som valts genom ett nationellt grenförbund att förbereda sig till internationella stortävlingar.

Ministeriets styråtgärder för områden i accelerationsfasen

Social- och hälsovårdsministeriet anser det motiverat att rekommendera att de områden som bedömts vara i accelerationsfasen i syfte att stärka den riksomfattande epidemibekämpningen och hindra spridningen av epidemin **omedelbart** inför ovan nämnda åtgärder som rekommenderas i samhällsspridningsfasen enligt vad som anges i del 3 och bilaga 3 till handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin (länk) som uppdaterats den 25 februari 2021. Dessutom rekommenderar ministeriet att områden som befinner sig i accelerationsfasen samtidigt inför tilläggsåtgärderna i.-iii. På nivå 2.

Ministeriet rekommenderar att områden som befinner sig i accelerationsfasen från och med den **8 mars 2021** inför tilläggsåtgärderna iv.-v. på nivå 2.

Ministeriets rekommendation är inte rättsligt bindande. Ministeriet uppmanar dock att beakta att de villkor för tillämpning som särskilt anges i lagen alltid ska iakttas.

Åtgärdshelheternas varaktighet och uppföljning

Social- och hälsovårdsministeriet uppmanar områdena att fastställa att ovan nämnda åtgärder ska iakttas fram till den **28 mars 2021**.

Social- och hälsovårdsministeriet kan i fortsättningen utifrån en bedömning av gruppen för lägesbilder och modeller fatta beslut om att styra en ny region till nivå två och om att den ska införa tilläggsåtgärder. På motsvarande sätt görs också en bedömning av behovet av att förlänga tilläggsåtgärderna på nivå två.

De behöriga myndigheterna ska noga övervaka effekterna av sina beslut och att de lagstadgade tillämpningsvillkoren uppfylls. Bedömningen av konsekvenserna av varje restriktion förutsätter i regel en uppföljningstid på minst två eller tre veckor, beroende på restriktionen.

Vilka restriktioner som ska tillämpas vid varje given tidpunkt väljs utifrån en samlad bedömning, så att den positiva effekten på bromsandet av epidemin är så stor som möjligt i förhållande till de negativa sociala och ekonomiska konsekvenserna av restriktionerna. På basis av uppföljningen och bedömningen kan restriktioner avvecklas, bibehållas eller återinföras.

Beslutet att avveckla ett åtgärdspaket och sättet på vilket avvecklingen genomförs bör således grunda sig på en mångsidig och omfattande bedömning av konsekvenserna samt på ett ersättande åtgärdspaket som omsorgsfullt planerats utifrån bedömningen, eller på en motiverad bedömning att det omedelbara spridningshotet har avvärjts, så att man under de nya omständigheterna kan säkerställa att spridningen av epidemin bromsas. Social- och hälsovårdssystemets funktionsförmåga ska under alla förhållanden tryggas med de medel som står till buds. Avvecklingar av enskilda restriktioner kan stödjas genom bland annat rekommendationer och riktade åtgärder för att förhindra att epidemin förvärras när restriktionerna avvecklas.

De principer som ska följas vid uppföljningen behandlas närmare i kompletteringen av handlingsplanen av den 26 januari 2021.

Grunderna för ministeriets styråtgärder och införandet av åtgärdshelheten

Det epidemiologiska läget och spridningen av virusvarianter

Som bilaga 1 finns lägesrapporten Uppföljning av hybridstrategin för covid-19-epidemin från den 24 februari 2021.

I Finland har hittills sammanlagt 55 122 sjukdomsfall konstaterats fram till den 24 februari 2021. Sammanlagt 690 fall som orsakats av varianter av coronaviruset har anmälts till Institutet för hälsa och välfärds register över smittsamma sjukdomar. Av dessa har 660 fall varit av den så kallade virusvarianten från Storbritannien (B.1.1.7), 29 fall av den så kallade virusvarianten från Sydafrika (B.1.351) och ett fall av virusvarianten från Brasilien (P.1). Av samtliga fall som härrör från virusvarianter har 529 konstaterats inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt.

Virusvarianter identifieras genom sekvensering som klarlägger virusets genom. Det dröjer vanligen 1–2 veckor innan analysen är färdig. De antal fall som orsakas av virusvarianter som nu har rapporteras ger inte en aktuell lägesbild av hur virusvarianterna sprider sig hos befolkningen. Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt har rapporterat att i PCR-undersökningar som använts som screeningstest har andelen fall som orsakas av en eventuell virusvariant ökat snabbt och redan uppgått till 46 % av alla fall av coronavirussmitta under vecka 6. Exaktheten hos det test som används som screeningstest varierar, men kan i Finland vara 50-90% av det antalet faktiska virusvarianter.

Resultaten tyder på att virusvarianten redan orsakar ett betydande antal av de nya fallen av coronavirussmitta i HUS-området och är sannolikt en bidragande förklaring till epidemins regionala acceleration under de senaste veckorna. Enligt Institutet för hälsa och välfärds uppföljningsuppgifter har de fynd som gäller virusvarianter på andra håll i Finland fortfarande huvudsakligen haft samband med resor samt enskilda smittkedjor och smittkluster. Den eventuella riksomfattande spridningen av virusvarianterna bland befolkningen följs upp genom att man under de närmaste veckorna sekvenserar positiva coronavirusprover som slumpmässigt plockats ut från olika håll i landet.

I Finland har det fram till den 24 februari 2021 getts cirka 377 000 coronavaccindoser och minst en dos har getts till 302 000 personer (6,4 % av befolkningen som över 18 år). Personalen inom social- och hälsovården som vårdar coronapatienter samt invånarna och personalen vid vårdhem har vaccinerats i rätt stor utsträckning. Över en tredjedel av 80–89-åringarna och över hälften av dem som är över 90 år har vaccinerats. Enligt nuvarande uppskattningar kommer vaccinationerna av äldre och personer som hör till en medicinsk riskgrupp att fortsätta åtminstone till och med maj 2021.

Vaccinationerna har sannolikt redan inverkat på antalet personer som avlider i covid-19. Vaccinationstäckningen påverkar inte i någon betydande grad spridningen av epidemin under de närmaste veckorna, eftersom största delen av sjukdomsfallen konstateras hos unga och personer i arbetsför ålder som inte hör till målgruppen för vaccinationerna före sommaren 2021. Behovet av sjukhusvård kan minska betydligt redan våren 2021 genom heltäckande vaccinationer av äldre och riskgrupper.

Covid-19 epidemin har accelererat kraftigt sedan början av februari 2021, i synnerhet inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt. Incidensen av sjukdomen särskilt bland unga och vuxna i arbetsför ålder samt belastningen på sjukhusvården har stigit till en högre nivå än under de föregående veckorna. Enligt uppgifter från sjukvårdsdistriktet har antalet smittfall som orsakas av varianter av coronaviruset klart ökat, vilket kan leda till att epidemin accelererar ytterligare och att sjukhus- och intensivvården belastas avsevärt.

Inom de övriga sjukvårdsdistrikten är epidemiläget fortsatt varierande. Coronaviruset förekommer bland befolkningen i hela landet på basis av Institutet för hälsa och välfärds register över smittsamma sjukdomar och uppföljningen virusförekomsten i avloppsvatten. De regionala skillnaderna i incidensen är dock framträdande och förändringarna i sjukdomsläget sker snabbt och kan vara vidsträckta. Trots att man på många orter har lyckats väl med att stävja epidemin, och epidemiläget regionalt för närvarande kan verka stabilt i fråga om antalet sjukdomsfall och incidensen, är det möjligt att situationen plötsligt försämras i hela landet. Inom flera sjukvårdsdistrikt har rapporterats massexponeringar som lett till smittkedjor. En del av de nya smittkedjorna skulle eventuellt ha kunnat förhindras genom att följa rekommendationerna och begränsningarna. Att man väntat med att testa sig har i vissa fall lett till omfattande smittkedjor och bidragit till ett ökat behov av sjukhusvård.

Såsom det konstaterats, har coronavirusepidemiläget försämrats under de senaste veckorna i synnerhet inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt. Incidensen av sjukdomsfall har ökat också inom nio andra områden jämfört med de föregående 14 dagarna. Incidensen minskade eller hölls på samma nivå i 11 sjukvårdsdistrikt. Antalet covid-19-patienter som får sjukhusvård varierar från dag till dag, men på riksnivå har belastningen inom sjukhusvården ökat under den senaste veckan. Även behovet av intensivvård har ökat under de senaste två veckorna, men kapaciteten inom intensivvården har inte varit hotad på riksnivå. Utvecklingen av behovet av sjukhusvård och därmed av allvarliga sjukdomsformer bör noggrant följas upp. Snabba förändringar är möjliga och risken för dem måste bekämpas effektivt.

Målet och syftet med åtgärderna

När en ny virusvariant blir allmännare kan den leda till en klart snabbare spridning av epidemin och på grund av det ökade antalet fall kan den allvarligt äventyra bärkraften hos hälso- och sjukvårdssystemet. Syftet med de åtgärdsåtgärder som införs är att motverka att epidemin

accelererar på nytt och att nya smittsammare virusvarianter sprider sig. De föreslagna åtgärderna ska ge tilläggstid för att genomföra vaccinationerna samtidigt som årstidsväxlingarna medverkar till att bromsa epidemins framfart. Målet är med andra ord att avvärja en situation där samhällsspridning råder i hela landet. Med åtgärdshelheten eftersträvas en snabb och kraftig minskning av kontakterna i hela landet under en viss tid.

Var och en har rätt till liv, och det allmänna ska främja befolkningens hälsa (7 § 1 mom. och 19 § 3 mom. i grundlagen). Var och en har också rätt till oundgänglig omsorg och till tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster (19 § 1 mom. i grundlagen). Också de internationella människorättsförpliktelser som är bindande för Finland, i synnerhet människors rätt till liv (artikel 2 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna), innebär en skyldighet för det allmänna att agera och skydda. I de internationella människorättskonventionerna tryggas också rätten till hälsa (till exempel artikel 12 i konventionen om sociala, kulturella och ekonomiska rättigheter och artikel 11 i den reviderade Europeiska sociala stadgan). Det allmänna ska se till att bland annat dessa grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter tillgodoses (22 § i grundlagen). Det allmänna ska därmed säkerställa att liv och hälsa skyddas med alla till buds stående, effektiva och proportionerliga medel samt grunda beslutsfattandet på bästa tillgängliga information.

Alltid när man bedömer restriktioner, bör man således på ett enhetligt sätt beakta det allmännas nämnda skyldighet att förhindra att epidemin sprids och att trygga hälso- och sjukvårdskapaciteten. När beslut övervägs, måste man därför förutse vilken betydelse och inverkan åtgärds paketet kommer att ha när läget förändras. Myndigheterna är skyldiga att vidta de åtgärder som behövs för att trygga de grundläggande fri- och rättigheterna, med beaktande av spridningen av epidemin, bromsandet av spridningen och uppföljningen av effekten av, den totala nyttan av och kostnaderna för de åtgärder som vidtas. Med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna är tryggandet av hälso- och sjukvårdskapaciteten och åtgärderna för att förhindra och bromsa spridningen av epidemin synnerligen vägande mål. För att trygga dessa mål måste man också vidta tillräckliga åtgärder, och om läget inte utvecklas i enlighet med prognosen bör man snabbt vidta de åtgärder som situationen påkallar.

Vilka restriktioner som ska tillämpas vid varje given tidpunkt väljs utifrån en samlad bedömning, så att den positiva effekten på bromsandet av epidemin är så stor som möjligt i förhållande till de negativa sociala och ekonomiska konsekvenserna av restriktionerna. Social- och hälsovårdssystemets funktionsförmåga ska under alla förhållanden tryggas med de medel som står till buds.

Åtgärdernas konsekvenser

Institutet för hälsa och välfärd bedömde i ett utlåtande den 23 februari 2021 att det är nödvändigt att vidta åtgärder på nivå två i synnerhet i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt. Även i andra sjukvårdsdistrikt som befinner sig i samhällsspridningsfasen (Centrala Tavastlands, Satakunta, Vasa och Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt samt landskapet Åland) är det motiverat att införa åtgärder på nivå två, dock med beaktande av att de åtgärder som i synnerhet riktar sig till barn och unga ska genomföras som yttersta åtgärd i förhållande till andra åtgärder. Situationen i Lapplands sjukvårdsdistrikt kräver särskild uppföljning, och det kan vara motiverat att övergå till nivå två, eftersom semesterresor snabbt kan öka antalet smittfall. Institutet för hälsa och välfärd följer kontinuerligt den epidemiologiska situationen i olika sjukvårdsdistrikt och bedömer den muterade virusstammens spridning bland befolkningen i uppföljningsrapporten om hybridstrategin som publiceras varje vecka.

Åtgärderna på nivå två ska särskilt förhindra att epidemin accelererar till följd av att virusvarianter sprids. Institutet för hälsa och välfärd anser att bekämpningen av epidemin utöver de åtgärder som anges i de nya författningar som trädde i kraft den 22 februari 2021 i lagen om smittsamma sjukdomar kräver tilläggsåtgärder som minskar i synnerhet de sociala kontakterna mellan befolkningsgrupperna med den högsta incidensen, såsom en ytterligare begränsning av förplägnadsrörelsers öppettider i hela landet. Även i arbetsgemenskaper med stor omsättning av

arbetskraft, säsongarbete eller gemensam inkvartering bör det införas en heltäckande praxis med hälsokontroller som minskar risken för coronavirussmittor som sprider sig inom eller utanför arbetsgemenskapen.

I åtgärdshelheternas innehåll är det alltså fråga om det mest omfattande möjliga sättet att snabbt och kraftfullt försöka stoppa spridningen av virusvarianten bland befolkningen i hela landet som grundar sig på den nuvarande lagstiftningen. Bästa tillgängliga forskningsrön och erfarenheter i huvudstadsregionen visar att virusvarianten sprids mycket snabbt och delvis oförutsägbart via olika sociala kontakter. Åtgärdshelheterna strävar efter att på förhand minimera möjligheterna till att dessa kontakter uppstår i så stor utsträckning som den nuvarande lagstiftningen och den tillgängliga informationen möjliggör. Epidemiläget i ett enskilt område bestämmer inte till fullo de krav som denna riksomfattande exceptionella situation ställer, utan målet är uttryckligen att förhindra en mer omfattande eskalering av situationen i hela riket.

I synnerhet i sådan verksamhet och växelverkan mellan människor där man skapar förutsättningar för droppsmitta, är smittriskerna förhöjd. Det är framför allt fråga om de faktiska möjligheterna att på bred front hindra att sådana situationer uppstår där droppsmitta är möjlig. De verksamhetsformer som avses i åtgärdshelheterna och de utrymmen som används för dem är typiskt sett sådana där närkontakter eller andra kontakter som gör smitta möjlig uppkommer, eller där närkontakter och andra kontakter är svåra att undvika genom konstruktions- eller verksamhetsmässiga lösningar i lokalen. Eftersom människornas sociala rörlighet i varje händelse är relativt omfattande och delvis oförutsägbart, kan smitta som härstammar från smittkällor som framträtt i smittspårningen spridas och sprids också i de mest varierande situationer med social interaktion. Smittbekämpningen bör därför riktas och det bör vara möjligt att rikta den till sådan verksamhet och sådana utrymmen som skapar förutsättningar för sådan interaktion och droppsmitta i samband med den. Genom dessa åtgärder strävar man efter att minimera möjligheterna till spridningen av viruset.

De restriktioner som införs för att begränsa epidemin har vid sidan av fördelar också negativa sociala, samhällseliga och ekonomiska konsekvenser, som kan vara svåra att skilja från konsekvenserna av själva epidemin. För att lindra de negativa konsekvenserna har regeringen fattat beslut om flera stödåtgärder som har hjälpt människor, samhällen och företag under coronakrisen. Åtgärdshelheternas ekonomiska, sociala, kulturella och övriga konsekvenser har behandlats i samband med kompletteringen till handlingsplanen. Dessa konsekvenser har bedömts som en helhet och med beaktande av den ovan nämnda skyldigheten för det allmänna att förhindra spridningen av epidemin och trygga hälso- och sjukvårdskapaciteten har det ansetts att åtgärdshelheterna är nödvändiga för att uppnå detta syfte, lämpliga för detta ändamål samt att de står i förhållande till det mål och de olika verkningar som eftersträvas med dem i enlighet med vad som konstaterats ovan. Spridningen av epidemin kan inte förhindras genom mindre ingrepp i de grundläggande fri- och rättigheterna. I denna bedömning har man också beaktat tillämpningen av åtgärdshelheterna på basis av den regionala situationen, åtgärdernas varaktighet samt de begränsningar som gjorts i tillämpningen.

Kanslichef

Kirsi Varhila

Direktör

Jaska Siikavirta

Sändlista Institutet för hälsa och välfärd
Kommunerna, sjukvårdsdistrikten och andra samkommuner
Regionförvaltningsverken
Valvira

För
kännedom

Social- och hälsovårdsminister Pekonen
Familje- och omsorgsminister Kiuru
Statssekreterare Mäkipää
Statssekreterare Ruuth
Undervisningsminister Saramo
Vetenskaps- och kulturminister Saarikko

Kommunikationsminister Harakka
Statsministerns specialmedarbetare Haapajärvi
Kanslichef Lehtikainen
Statsrådets kansli
Finansministeriet/avdelning för utveckling av statsförvaltningen
Justitieministeriet
Inrikesministeriet/polisavdelningen
Polisstyrelsen

Transport- och kommunikationsverket
Landskapet Åland